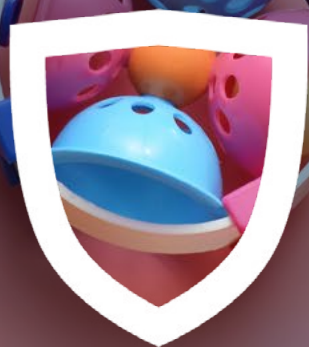

Euroopan
komissio

CASP2021

Koordinoitu toiminta
tuoteturvallisuuden puolesta

Lelut EU:n
ulkopuolisista
verkkokaupoista

Loppuraportti

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Lyhenneluettelo	2
Tiivistelmä	3
Osa 1	
1. Yleiskatsaus toimesta	4
1.1 Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset	4
1.2 Tuotteen soveltamisala ja testauskriteerit	5
1.2.1 Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet	5
1.2.2 Testauskriteerit	5
2. Näytteenotto ja testaus	6
2.1 Otantajakauma ja keruukanavat	6
2.2 Testausprosessi	7
3. Testitulokset	8
3.1 Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot	8
3.2 Tulokset testityypeittäin	9
3.3 Tulokset ikäryhmittäin	11
3.4 Päätelmät testituloksista	11
4. Riskien arviointi ja toimenpiteet	12
4.1 Riskien arvioinnin tulokset	12
4.2 Testattuja tuotteita koskevat korjaavat toimenpiteet	12
5. Päätelmät ja suositukset	13
5.1 Päätelmät	13
5.2 Suositukset sidosryhmille	14
Osa 2	
1. Mikä CASP on?	16
Roolit ja vastualueet	16
2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma	17
3. Tuotekohtaisten toimien välineet ja prosessit	18

Lyhenneluettelo

LYHENNE	KUVAUS
CASP	Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta
DG JUST	Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto
EISMEA	Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysten toimeenpanovirasto
EK	Euroopan komissio
EO	Taloudellinen toimija
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
GPSD	Yleistä tuoteturvallisuutta koskeva direktiivi (2001/95/EY)
MSA	Markkinavalvontaviranomainen
PAH	Polysykliset-aromaattiset hiilivedyt
PSA	Tuotekohtainen toimi
RAPEX-ohjeet	Päätös (EU) 2019/417
TSD	Leluturvallisuusdirektiivi (2009/48/EY)

Tiivistelmä

Toimen tavoitteet

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) auttaa kaikkia Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä Euroopan sisämarkkinoille saatettavien tuotteiden tuoteturvallisuuden parantamiseksi.

Tässä tuotekohtaisessa CASP-toimessa keskityttiin leluihin EU:n ulkopuolisista verkkokaupoista ja markkinapaikoilla toimiviin EU:n ulkopuolisiin myyjiin. Markkinavalvontaviranomaiset määrittivät nämä tuoteturvallisuustoimien painopisteiksi. Tuotteista otettiin näytteet, ja ne testattiin yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten valitsemassa eurooppalaisessa laboratoriossa.

Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Muovilelut / lelut, joissa on muoviosia, alle ja yli 36 kuukauden ikäisille lapsille, jotka on kerätty verkkokaupoista ja jotka ovat peräisin kolmesta maista.

Tärkeimmät testauskriteerit

Testaussuunnitelmiin sisällytettiin valikoima lausekkeitä kahdesta seuraavasta standardista sekä seuraavassa asetuksessa esitetyt vaatimukset:

- EN71-1:2014+A1:2018 Lelujen turvallisuus – Osa 1: Mekaaniset ja fysikaaliset ominaisuudet
- EN71-3:2019 Lelujen turvallisuus – Osa 3: Tiettyjen alkuaineiden siirtyminen
- Asetus (EY) N:o 1907/2006 - REACH (seuraavien aineiden osalta) –
 - kadmium,
 - ftalaatit,
 - polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH).

Valittu laboratorio suoritti sekä mekaaniset että kemialliset testit. Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä.

Tulokset

- Testattujen lelujen määrä: 92
 - 50 yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettua lelua
 - 42 alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettua lelua
- Yhteensä 15 lelua (16 %) täytti testausvaatimukset.
- Yhteensä 77 lelua (84 %) ei täyttänyt testausvaatimuksia.
 - Mekaanisissa testeissä havaittiin suurempi määrä näytteitä, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia (84 %) kuin kemiallisissa testeissä (21 %).
 - Alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa oli hieman enemmän näytteitä, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia (88 %), kuin yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa (80 %).
 - Markkinavalvontaviranomaisten tekemät varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastukset osoittivat, että kaikki näytteet (yhtä lukuun ottamatta) eivät täyttäneet vaatimuksia.

Keskeiset suositukset

Kuluttajille

Kuluttajien olisi oltava varovaisia ostaessaan verkkokaupoista tai markkinapaikoilta (erityisesti jos myyjä ei sijaitse EU:ssa) ja kiinnitettävä huomiota tuotteiden mukana tuleviin varoituksiin, merkintöihin ja ohjeisiin.

Taloudellisille toimijoille

- Verkkokauppojen ja markkinapaikkojen olisi poistettava hyvissä ajoin tunnistetut vaaralliset tuotteet ja ilmoitettava kuluttajille kaikista turvallisuusongelmista tai takaisinvetotoimista. Markkinapaikkojen olisi myös ponnisteltava enemmän, jotta vaaralliset tuotteet eivät ilmestyisi uudelleen niiden verkkosivustoille.
- Merkintävaatimukset ovat tärkeitä, ja merkinnät olisi esitettävä selkeästi verkkosivustoilla ja käyttöliittymissä, joissa tuotteet ovat myynnissä.

Päätelmät

Testatuissa näytteissä havaittiin sekä mekaanisia että kemiallisia riskejä. Tuloksissa näkyvät turvallisuusongelmat, joita markkinavalvontaviranomaiset kohtaavat EU:n ulkopuolisista verkkokaupoista peräisin olevien lelujen kanssa.

Markkinavalvontaviranomaisten tekemät riskienarvioinnit osoittivat, että 53:een näytteeseen liittyi vakava riski, yhdeksään suuri riski ja seitsemään keskisuuri riski.

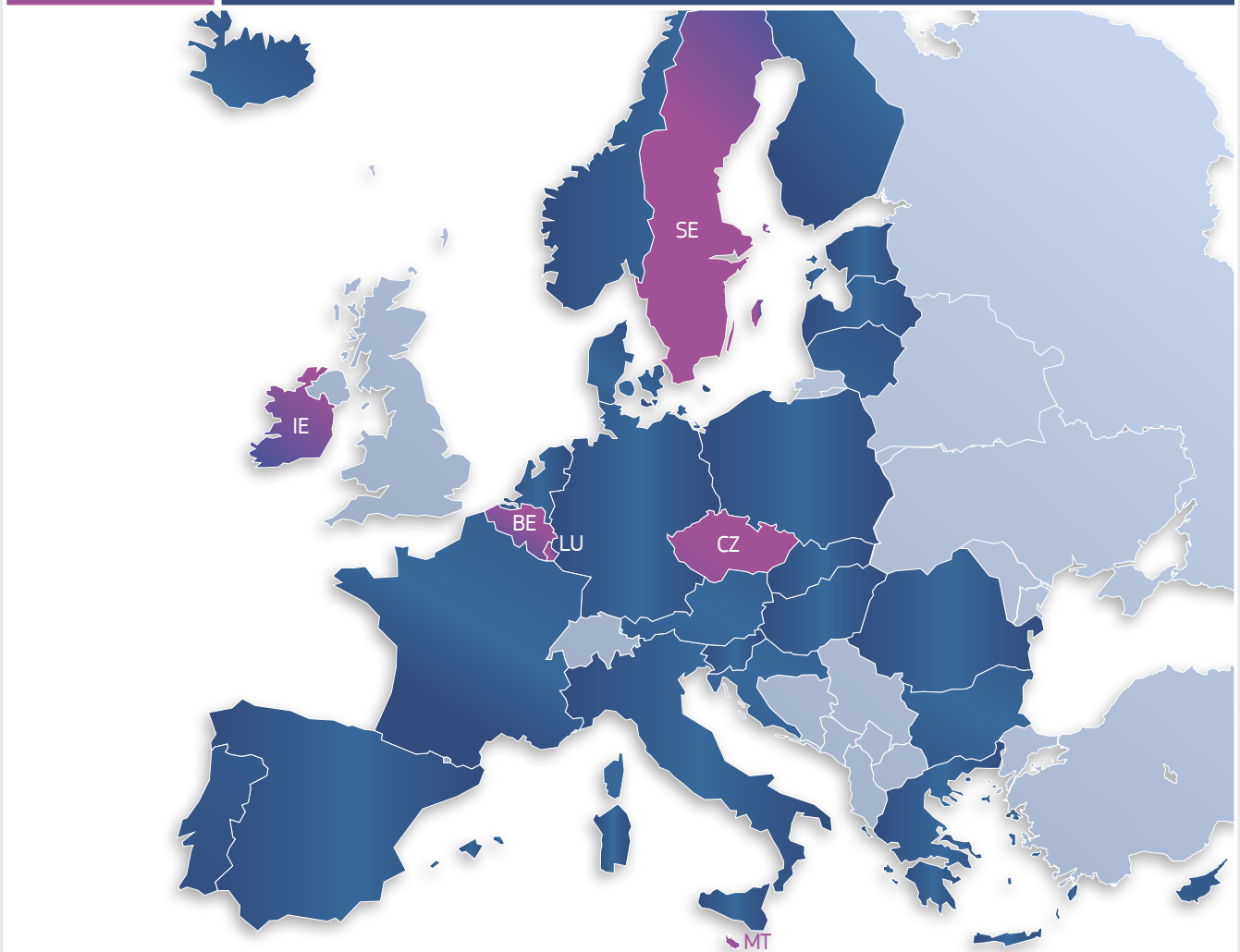
Tämän toiminnan seurauksena 74 tuotetta poistettiin verkkokaupoista.

1. Yleiskatsaus toimesta

1.1. Osallistuvat markkina- ja turvallisuusviranomaiset

EU:n ulkopuolisista verkkokaupoista peräisin olevia leluja koskevaan tuotekohtaiseen toimeen osallistui yhteensä seitsemän markkina- ja turvallisuusviranomaisesta kuudesta EU:n jäsenvaltiosta, kuten alla olevasta kuvasta käy ilmi.

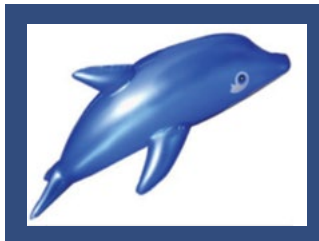
MAA	MSA
Belgia	Liittovaltion julkishallinnon talous - laadun ja turvallisuuden pääosasto Liittovaltion julkishallinnon terveys, elintarvikeketjun turvallisuus ja ympäristö - liittovaltion ympäristötarkastuslaitos
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio
Luxemburg	Markkina- ja turvallisuusvirasto
Malta	Maltaan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen
Ruotsi	Ruotsin kemikaalivirasto
Tšekki	Tšekin kauppatarkastusviranomainen

1.2. Tuotteen soveltamisala ja testauskriteerit

1.2.1. Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Toimessa keskityttiin yli 36 kuukauden ikäisille ja alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettuihin muovileluihin ja leluihin, joissa on muoviosia.

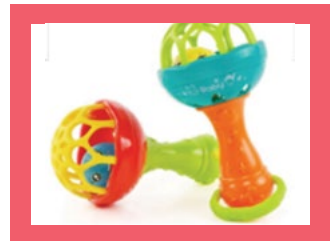
ILMATÄYTTEISET LELUT

VESILELUT

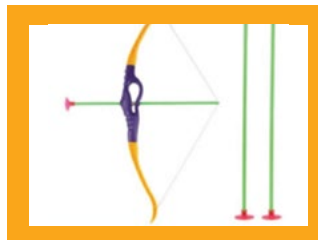
NUKET / NUKKESARJAT

VAUVAN HELISTIMET

OPETUSLELUT

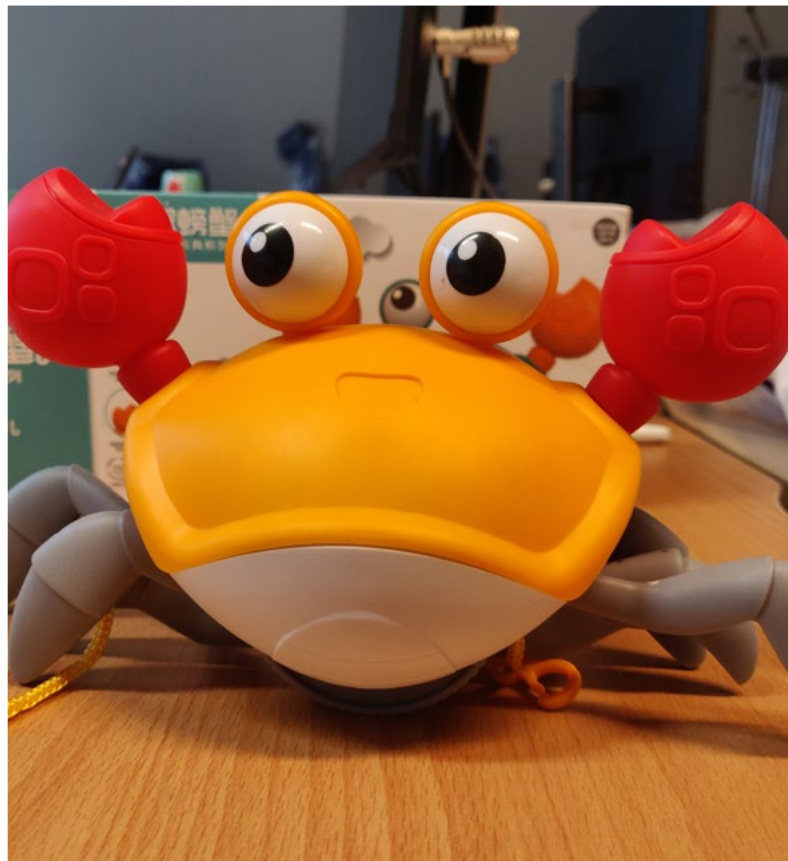
OUSET JA NUOLET

1.2.2 Testauskriteerit

Laajan tuotevalikoiman vuoksi testaussuunnitelma suunniteltiin siten, että se kattoi useita eri tuotetyyppejä. Tätä toimea koskevaan testaussuunnitelmaan sisältyi valikoima lausekkeita seuraavista kahdesta standardista sekä seuraavassa asetuksessa esitetyt vaatimukset:

- EN71-1:2014+A1:2018 Lelujen turvallisuus – Osa 1: Mekaaniset ja fyysikaaliset ominaisuudet
- EN71-3:2019 Lelujen turvallisuus - Osa 3: Tiettyjen alkuaineiden siirtyminen
- Asetus (EY) N:o 1907/2006 - REACH (seuraavien aineiden osalta) –
 - kadmium,
 - ftalaatit,
 - PAH.

Valittu laboratorio suoritti sekä mekaaniset että kemialliset testit. Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä. Tekninen asiantuntija laati tarkistuslistan tärkeimmistä vaatimuksista antaakseen lisäohjausta markkinavalvontaviranomaisille.

2. Näytteenotto ja testaus

2.1. Otantajakauma ja keruukanavat

Otanta tehtiin kunkin markkinavalvontaviranomaisen suorittaman esivalinnan perusteella kunkin markkinan erityispiirteiden mukaisesti.

Tässä toimessa testatut lelunäytteet kerättiin yksinomaan verkkokaupoista, ja ne olivat peräisin EU:n ulkopuolisilta myyjiltä. Markkinavalvontaviranomaiset tilasivat yhteensä

113 näytettä. Odotetusti osa näytteistä (14 kappaletta) ei tullut perille peruutettujen tilausten ja hävinneiden lähetysten vuoksi. Näin ollen tämän tuotekohtaisen toimen osalta markkinavalvontaviranomaiset saivat lopulta 99 näytettä. Markkinavalvontaviranomaisten keräämistä näytteistä seitsemän luokiteltiin myöhemmin kelluviksi tuoleiksi.

Taulukko 1 – Osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten keräämien näytteiden määrä

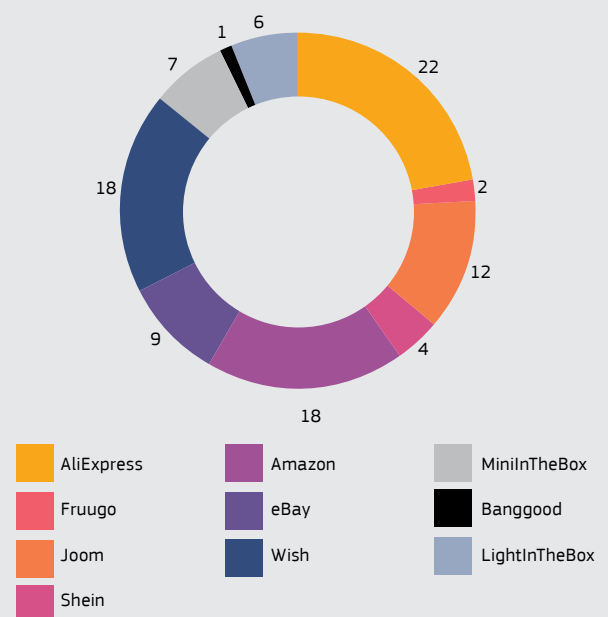
Maa	MSA	Näytteet
Belgia ¹	Liittovaltion julkishallinnon talous – laadun ja turvallisuuden pääosasto	17
	Liittovaltion julkishallinnon terveys, elintarvikeketjun turvallisuus ja ympäristö – liittovaltion ympäristötarkastuslaitos	
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio	10
Luxemburg	Markkinavalvontavirasto	20
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen	20
Ruotsi	Ruotsin kemikaalivirasto	15
Tšekki	Tšekin kauppatarkastusviranomaisen	17
YHTEENSÄ		99

Euroopan komissio tekee yhteistyötä useiden verkkomarkkinapaikkojen kanssa, jotka ovat allekirjoittaneet tuoteturvallisussitoumuksen². Allekirjoittamalla sitoumuksen markkinapaikat sitoutuvat vapaaehtoisesti seuraamaan säännöllisesti Safety Gate -portaalia ja poistamaan vaaralliset tuotteet verkkokaupoistaan, mikäli tuotteesta on tehty ilmoitus tai takaisinvetopyyntö.

Markkinavalvontaviranomaiset keräsivät näytteitä sekä sitoumuksen allekirjoittaneista että muista markkinapaikoista, jotta voitiin tutkia, oliko vaaralliseksi määriteltyjen tuotteiden osalta toteutetuissa korjaavissa toimissa eroja.

Kuvassa 1 näkyvät markkinapaikat, joista markkinavalvontaviranomaiset keräsivät lelunäytteet. Valtaosa näytteistä (79) kerättiin tuoteturvallisussitoumuksen allekirjoittajilta. Yhteensä 20 näytettä kerättiin markkinapaikoista, jotka eivät ole allekirjoittaneet sitoumusta (MiniInTheBox, LightInTheBox, Shein, Fruugo ja Banggood).

Kuva 1 – Vähittäismyyntikanavat

¹ Kaksi Belgian markkinavalvontaviranomaista keräsivät näytteet yhdessä.

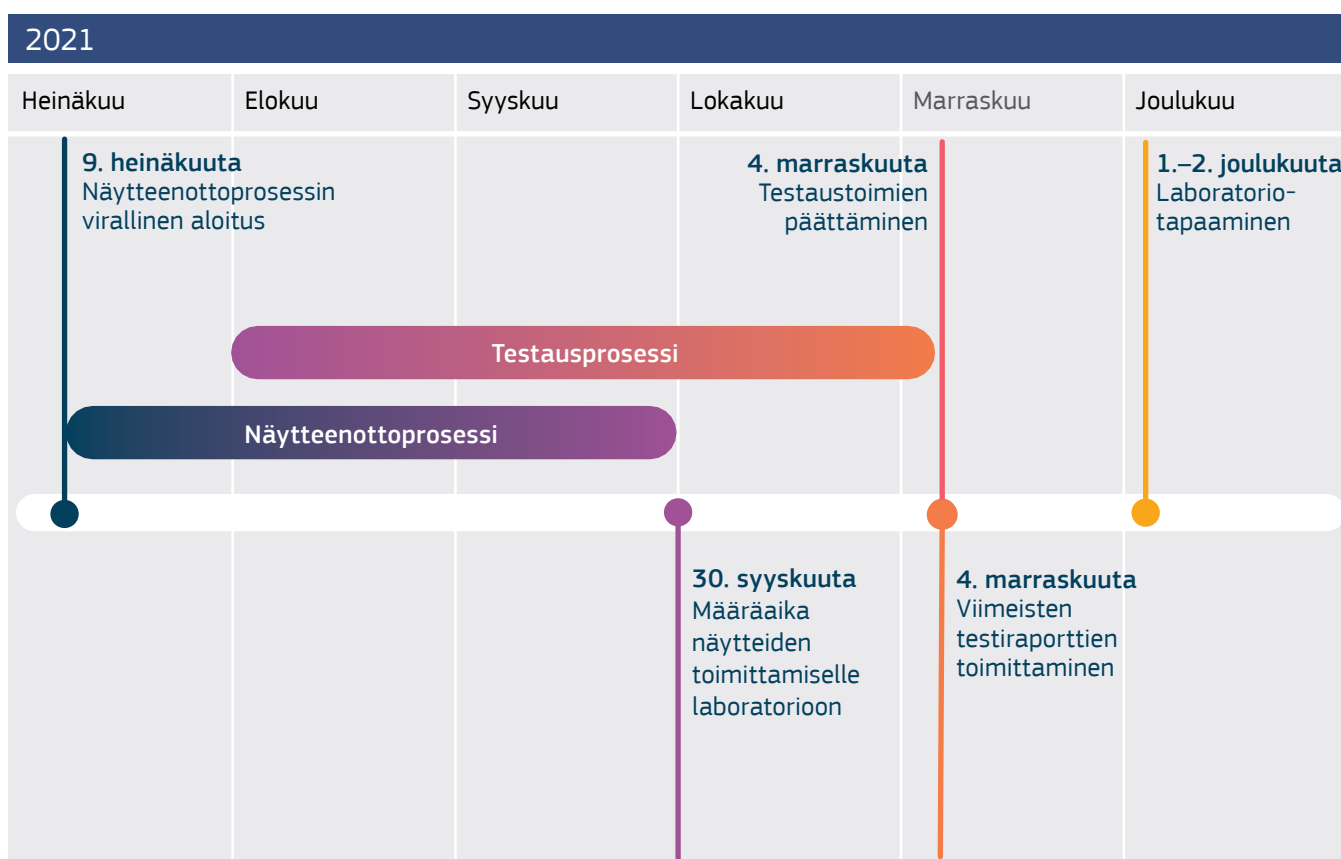
² AliExpress, Amazon, eBay, Rakuten France, Allegro, Cdiscount, Wish, bol.com, eMAG, Joom ja Etsy.

2.2 Testausprosessi

Laajan työpöytätyöskytin perusteella tunnistettiin 88 akkreditoitua laboratoriota, jotka sijaitsevat EU:ssa ja ETA-alueella. Hanketiimi laati tarjouseritelmän ja pyysi laboratorioilta tarjouksia. Markkinavalvontaviranomaisille esitettiin vertaileva analyysi niiden yhdeksän laboratorion teknisestä soveltuvuudesta ja tarjouksista, jotka vastasivat pyyntöön. Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat laboratorion, joka sai korkeimmat pisteet teknisen laadun perusteella. Se oli siis akkreditoitu suorittamaan kaikki vaaditut testit, ja sillä oli tekninen kapasiteetti suorittaa testit kilpailukykyiseen hintaan.

Markkinavalvontaviranomaisilla oli kaksi kuukautta aikaa kerätä näytteet ja lähettää ne laboratorioon. Testausprosessi ei viivästynyt, ja se saatiin päätökseen 4.11.2021. Laboratoriotapaaminen pidettiin 1.–2.12.2021 (hybridimuodossa³).

Kuva 2 – Näytteenotto- ja testausprosessin aikataulu

³ Toimeksisaajan tiimin jäsenet ja Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston edustajat olivat laboratoriossa audiovisuaalisen ryhmän kanssa. Markkinavalvontaviranomaiset osallistuivat kokoukseen Zoomin välityksellä.

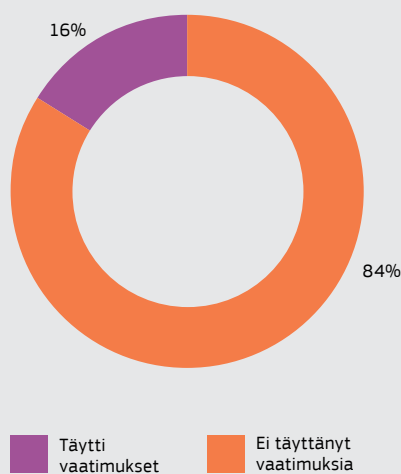
3. Testitulokset

3.1. Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot

Laboratorioon lähetettiin testattavaksi 99 näytettä. Seitsemän näytettä ei kuitenkaan kuulunut soveltamisalaan, koska ne luokiteltiin myöhemmin kelloiksi (katso kohta Products misleadingly placed in the market as toys). Näiden näytteiden testituloksia ei esitetä tässä osiossa.

Laboratorion testaamista 92 lelusta vain 15 täytti testaussuunnitelmassa määritellyt vaatimukset. Loput 77 näytettä eivät täyttäneet vähintään yhtä vaatimusta.

Kuva 3 – Testien kokonaistulokset (N=92)

Tuotteet, jotka oli saatettu markkinoille harhaanjohtavasti leluina.

Seitsemän tässä toimessa testattua tuotetta oli saatettu markkinoille ja suunniteltu siten, että ne oli helppo sekoittaa leluihin. Vaikka nämä tuotteet on merkitty virheellisesti leluiksi ja näin ollen niitä on markkinoitu leluina, ne kuuluvat kuitenkin lelujen turvallisuudesta annetun direktiivin soveltamista koskevassa komission ohjeasiakirjassa N:o 7 - Vedessä ja vedessä käytettävät lelut⁴ esitetyn kelluvan tuolin määritelmän piiriin, koska ne ovat "uimarenkaita, joissa on integroitu istuin, jossa on kaksi reikää, joiden kautta lapsen jalat voivat roikkua vapaasti vedessä". Näin ollen ne eivät kuulu leluturvallisuudirektiivin vaan yleisen tuoteturvallisuudirektiivin soveltamisalaan opetuslaitteina.

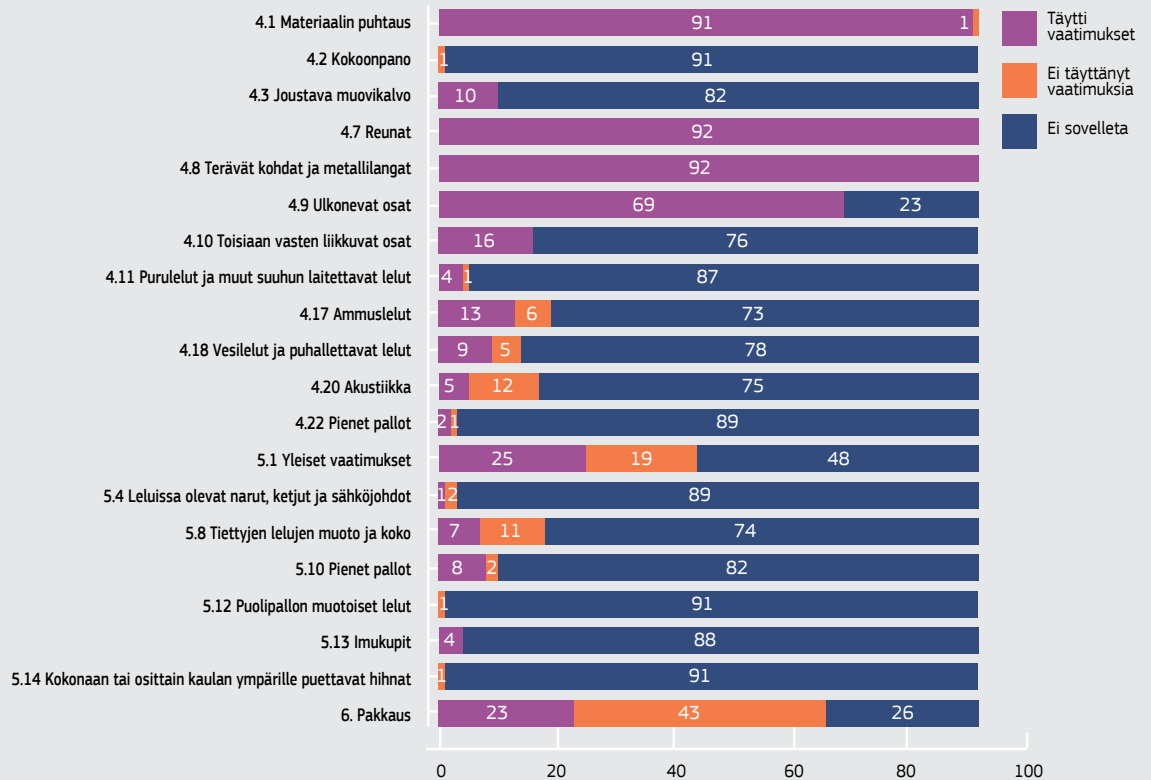
Kaikki nämä tuotteet eivät täyttäneet tuoteturvallisuudirektiivin vaatimuksia, koska niitä markkinoitiin virheellisesti leluina. Kelluvia tuoleja olisi käytettävä aikuisen jatkuvassa valvonnassa. Niitä ei saa suunnitella ja esitellä niin, että vanhemmat ja lapset voivat sekoittaa ne leluun, mikä johtaa lapsen hukkumisvaaraan. Tietoa arvioiduista riskitasoista ja näiden tuotteiden osalta toteutetuista toimenpiteistä löytyy kohdasta 4.1.

⁴ DocsRoom – Euroopan komissio (europa.eu) <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/3841/attachments/1/translations>

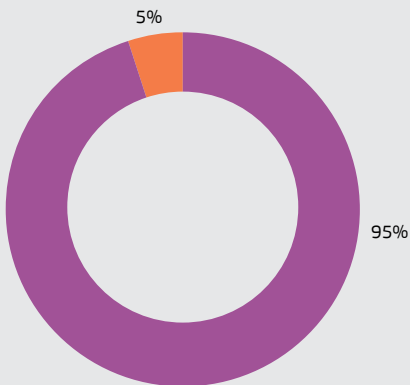
3.2 Tulokset testityypeittäin

Mekaanisissa testeissä esiintyi huomattavasti enemmän puutteita (84 %) kuin kemiallisissa testeissä (21 %). Lausekekohtaiset testitulokset on esitetty alla olevissa kaavioissa.

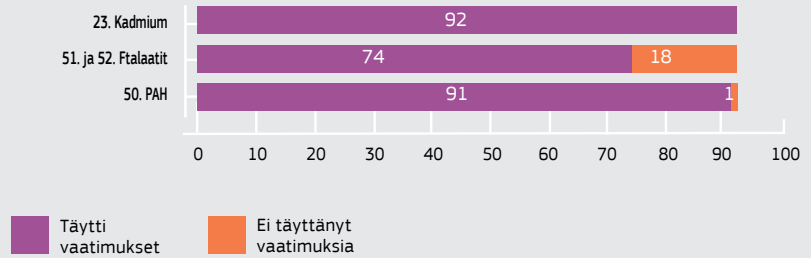
Kuva 4 - Testitulokset lausekkeittain - EN 71-1:2014 + A1:2018 (N=92)

Kuva 5 - Testitulokset, EN 71-3:2019 - Osa 3: Tiettyjen alkuaineiden siirtyminen (N=92)

Kuva 6 - Testitulokset - Asetus (EY) N:o 1907/2006 - REACH (N=92)

Kaikki näytteet (yhtä lukuun ottamatta) eivät täyttäneet varoituksia, merkintöjä ja ohjeita koskevia vaatimuksia markkinavalvontaviranomaisten suorittamissa tarkastuksissa. Kaikkiaan 61 prosentissa näytteistä ei ollut CE-merkintää tai CE-merkintä oli virheellinen. Muita puutteita olivat:

- puuttuvat tiedot valmistajasta tai maahantuojasta,
- varoitukset eivät olleet oikealla kielellä,
- varoitukset puuttuivat, olivat lukukelvottomia tai eivät olleet näkyvissä ostohetkellä,
- varoitukset eivät soveltuneet aiottuun käyttötarkoitukseen,
- varoituksissa ei ollut sanaa "varoitus/varoitukset".

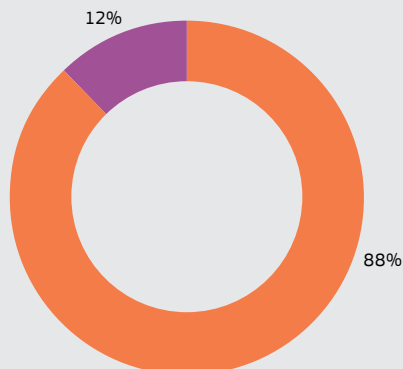
3.3 Tulokset ikäryhmittäin

Testatuista 92 lelusta 54 prosenttia (50) oli tarkoitettu yli 36 kuukauden ikäisille lapsille ja 46 prosenttia (42) alle 36 kuukauden ikäisille lapsille.

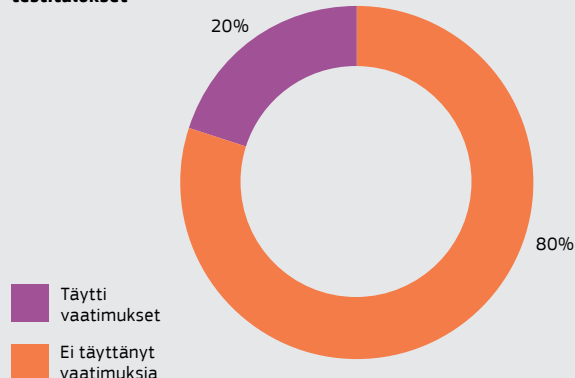
Alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa oli hieman enemmän näytteitä, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia (88 %), kuin yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa (80 %).

Kuva 7 – Testitulokset ikäryhmittäin

Alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettujen lelujen yleiset testitulokset

Yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettujen lelujen yleiset testitulokset

3.4. Päätelmät testituloksista

Testatuissa näytteissä havaittiin sekä mekaanisia että kemiallisia riskejä. Tuloksissa näkyvät turvallisuusongelmat, joita markkinavalvontaviranomaisilla on jatkuvasti EU:n ulkopuolisista verkkokaupoista ja markkinapaikoista peräisin olevien lelujen kanssa.

Mekaaniset riskit

Mekaanisten vaatimustenvastaisuuksien osuus oli erittäin suuri (84 prosenttia tuotteista ei täyttänyt vaatimuksia). Kuluttajat ja markkinavalvontaviranomaiset tunnistavat todennäköisemmin mekaanisiin puutteisiin liittyvät riskit kuin kemialliset riskit. Reunojen (lauseke 4.7), terävien kohtien ja metallilankojen (lauseke 4.8) sekä ulkonevien osien (lauseke 4.9), jotka muodostavat lapsille välittömimmän loukkaantumisvaaran, kohdalla näytteet täyttivät hyvin mekaanisia vaatimukset.

Useat näytteet eivät täyttäneet seuraavien lausekkeiden vaatimuksia, mikä voi aiheuttaa huomattavia riskejä:

- Lauseke 4.20 akustiikka (12 näytettä), mikä johtaa korvavaurioriskiä.
- Lauseke 5.1 pienet osat (19 näytettä), jotka aiheuttavat tukehtumisvaaran.
- Tiettyjen lelujen muotoa ja kokoa koskeva lauseke 5.8 (11 näytettä), mikä aiheuttaa ruokatorveen juuttumisen vaaraan.

Lisäksi erittäin suuri määrä näytteitä (43) ei täyttänyt pakkauksen paksuutta koskevan lausekkeen 6 vaatimuksia. Lelupakkauksiin liittyy merkittäviä turvallisuusriskejä, joita vanhemmat tai valvojat eivät välttämättä havaitse. Jos pussi on riittävän suuri peittämään lapsen pään ja riittävän ohut tarttumaan suuhun ja nenään, se aiheuttaa vakavan tukehtumisriskin. Sen vuoksi lelunäytteet, jotka eivät täytä pakkausta koskevia vaatimuksia, ovat vakava huolenaihe.

Kemialliset riskit

Merkittävin havaittu kemiallinen ongelma liittyi ftalaatteihin.

Kaikkiaan 20 prosenttia näytteistä (18) ei täyttänyt ftalaatteja koskevia vaatimuksia. Osa ftalaateista on kemiallisia pehmittimiä, joita käytetään yleisesti muovien pehmentämiseen. Näiden kemikaalien on todettu "huuhtoutuvan" leluista ja aiheuttavan vakavia pitkäaikaissairauksia, kuten syöpää ja hedelmättömyyttä. Testeissä tämä kemikaali nousi esiin keskeisenä huolenaiheena.

Varoitukset, merkinnät ja ohjeet

Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat kaikkien näytteiden varoitusmerkinnät ja ohjeet, ja yhtä lukuun ottamatta kaikissa näytteissä oli ainakin yksi vaatimustenvastaisuus. Yleisimmät ongelmat liittyivät virheelliseen tai puuttuvaan CE-merkintään, valmistajan tai maahantuojan puutteellisiin tietoihin tai siihen, että varoitukset eivät olleet tuotteen myyntimaan kansallisella kielellä.

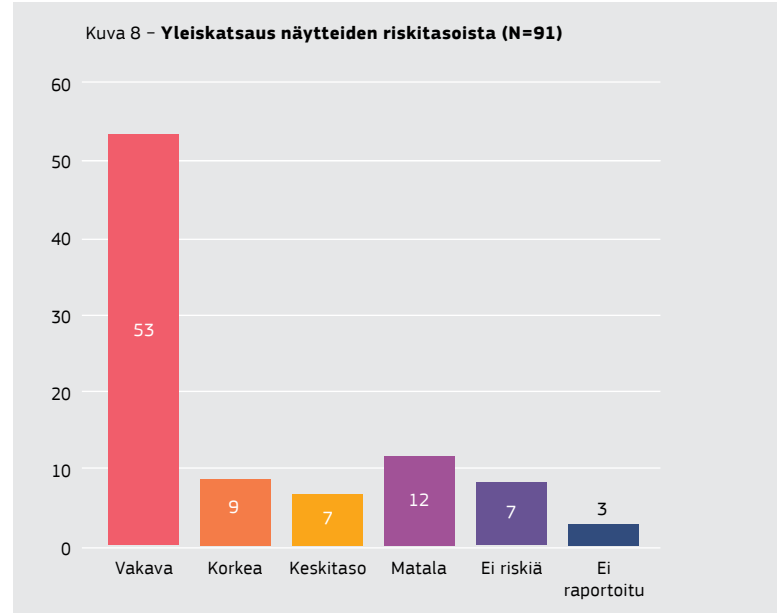
4. Riskien arviointi ja toimenpiteet

4.1. Riskien arvioinnin tulokset

Leluturvallisuudirektiivin⁵ mukaan unionin markkinoille saatettavien lelujen on täytettävä direktiivissä säädetyt olennaiset turvallisuusvaatimukset. Lelut eivät saa vaarantaa käyttäjien tai kolmansien osapuolten turvallisuutta tai terveyttä, kun niitä käytetään tarkoitetulla tai ennakoitavissa olevalla tavalla. Kun arvioidaan, aiheuttaako tuote riskin, lähestymistavan on perustuttava komission täytäntöönpanopäätökseen (EU) 2019/417⁶ (RAPEX-ohjeet). Riskien arviointien laatimiseksi markkinavalvontaviranomaiset käyttivät Euroopan komission hallinnoimaa riskienarviointityökalua (RAG)⁷.

Lisäksi asetuksen 2019/1020⁸ 34 artiklan mukaisesti markkinavalvontaviranomaisten on syötettävä markkinavalvonnan tieto- ja viestintäjärjestelmään (ICSMS) niiden markkinoilla saataville asetetut tuotteet, joille on tehty perusteellinen vaatimustenmukaisuustarkastus.

Kuvassa 8 esitetään niiden näytteiden riskitasot (markkinavalvontaviranomaisten riskien arvioinnin perusteella), jotka eivät täyttäneet vaatimuksia⁹.

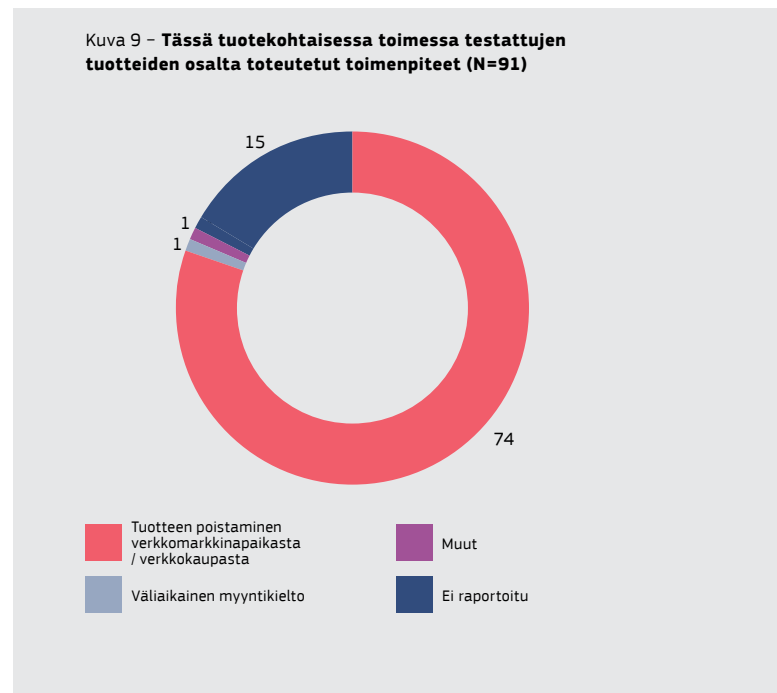

4.2. Testattuja tuotteita koskevat korjaavat toimenpiteet

Testaustulosten ja tehtyjen riskien arviointien perusteella markkinavalvontaviranomaiset päättävät, mihin korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä niiden tuotteiden osalta, jotka eivät ole EU:n lainsäädännön ja/tai sovellettavien standardien mukaisia, jotta vaarallisten tuotteiden saattaminen sisämarkkinoille voidaan estää.

Euroopan komissio on tehnyt yhteistyötä useiden verkkoalustojen kanssa, jotka ovat allekirjoittaneet tuoteturvallisuussitoumuksen ja ovat siten sitoutuneet seuraamaan säännöllisesti Safety Gate -portaalia ja poistamaan verkkosivustoiltaan vaaralliset tuotteet, joista on tehty ilmoitus. Suuri osa näytteistä, jotka olivat peräisin tuoteturvallisuussitoumuksen allekirjoittaneista markkinapaikoista, ei täyttänyt sovellettavia vaatimuksia. Suurin osa sitoumuksen allekirjoittaneista markkinapaikoista ryhtyi asianmukaisiin toimenpiteisiin ja poisti tuotteet heti, kun markkinavalvontaviranomaiset olivat ilmoittaneet niistä. Vain harvat markkinapaikat kuitenkin ryhtyivät toimenpiteisiin myös muiden myyjien vastaavien tuotteiden poistamiseksi alustoiltaan.

Kuvassa 9 on esitetty tärkeimmät toteutetut toimenpiteet¹⁰.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32009L0048>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

⁷ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:32019R1020>

⁹ Raportoidut tulokset perustuvat 1.4.2022 saatavilla olleisiin tietoihin. Luokka "määritellään myöhemmin" viittaa tapauksiin, joiden riskien arviointi on vielä kesken.

¹⁰ Raportoidut tulokset perustuvat 1.4.2022 saatavilla olleisiin tietoihin. Luokka "ei raportoitu" viittaa tapauksiin, joissa toimenpiteet olivat vielä kesken kyseisenä ajankohtana.

Kun vakava riski havaitaan, markkinavalvontaviranomaiset ovat lisäksi velvollisia tekemään ilmoituksen Safety Gate -järjestelmään (tuoteturvallisuudirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti¹¹). RAPEX-ohjeissa¹² suositellaan myös ilmoitusten tekemistä vähemmän kuin vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden osalta toteutetuista toimenpiteistä.

Yhteisen testauskampanjan käynnistämien toimien jälkeen 56 tuotteesta tehtiin Safety Gate -ilmoitus, ja viisi lisäilmoitusta on vireillä.

Seitsemästä kelluvasta tuolista, jotka eivät kuuluneet tämän toimen soveltamisalaan, markkinavalvontaviranomaiset arvioivat neljän aiheuttavan vakavan riskin, kahden aiheuttavan suuren

riskin ja yhden aiheuttavan matalan riskin. Kaksi vakavia riskejä aiheuttaviksi arvioituista tuotteista ei täyttänyt REACH-asetuksen N:o 1907/2006 vaatimuksia (kadmiumin ja ftalaattien osalta). Kaikki nämä tuotteet eivät täyttäneet tuoteturvallisuudirektiivin vaatimuksia, koska niitä markkinoitiin virheellisesti leluina. Kelluvia tuoleja olisi käytettävä aikuisen jatkuvassa valvonnassa. Niitä ei saa suunnitella ja esitellä niin, että vanhemmat ja lapset voivat sekoittaa ne leluun, mikä johtaa lapsen hukkumisvaaraan. Seitsemästä tuotteesta kolmesta tehtiin Safety Gate -ilmoitus, ja kaksi lisäilmoitusta on vireillä.

5. Päätelmät ja suositukset

5.1. Päätelmät

Kaikista testatuista näytteistä 84 prosenttia ei täyttänyt sovellettavien standardien teknisiä vaatimuksia eikä näin ollen myöskään leluturvallisuudirektiivin olennaisia turvallisuusvaatimuksia. Alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa oli hieman enemmän näytteitä, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia (88 %) kuin yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa (80 %), mikä johtuu tähän luokkaan sovellettavista tiukemmista vaatimuksista.

Testien tulokset osoittavat, että vaikka vain pieni osa tuotteista aiheuttaa kemiallisia riskejä, suuri osa leluista ei täytä mekaanisia turvallisuusvaatimuksia. Lisätoimia tarvitaan kuluttajien suojelemiseksi EU:n markkinoille saatetuilta vaarallisilta leluilta.

Lisäksi kaikki näytteet (yhtä lukuun ottamatta) eivät täyttäneet varoituksia, merkintöjä ja ohjeita koskevia vaatimuksia. Niissä annetaan vanhemmille/hoitajille ratkaisevan tärkeää tietoa tuotteen oikeasta käytöstä, joten tämä on kaiken kaikkiaan suuri riski.

Markkinavalvontaviranomaiset antoivat 56 Safety Gate -ilmoitusta tämän tuotekohtaisen toimen tulosten perusteella (viisi lisäilmoitusta on vireillä) ja kehottivat taloudellisia toimijoita poistamaan markkinapaikoista/verkkokaupoista 74 tuotetta, sillä niiden arvioitiin aiheuttavan vakavan, suuren, keskisuuren ja joissain tapauksissa (kuusi näytettä) matalan riskin.

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5.2. Suositukset sidosryhmille

Kuluttajille

Verkkomarkkinapaikat. Kuluttajien on oltava varovaisia ostaessaan tuotteita verkkomarkkinapaikoista, varsinkin jos myyjät eivät sijaitse EU:ssa. Kuluttajajärjestöjen avulla ja testauskampanjoiden kautta voidaan tarjota luotettavia tuotearvioita.

Sääntöjen täytäntöönpano on erityisen vaikeaa silloin, kun myyjät ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle. Tällaisissa tapauksissa markkinavalvontaviranomaiset voivat viimeisenä keinona estää kyseiset verkkosivustot (asetuksen 1020 nojalla), jos muut toimenpiteet eivät tuota tulosta. Kuluttajien on siten oltava varovaisia ostaessaan tuotteita kolmansien maiden myyjiltä.

Varoitukset, merkinnät ja ohjeet. Kuluttajien on kiinnitettävä erityistä huomiota tuotteissa oleviin varoituksiin, merkintöihin ja ohjeisiin.

- Tuotepakkauksessa on oltava CE-merkintä, osoite EU:ssa ja asianmukaiset varoitukset. Varoitusten on olla myyntimaan kansallisella kielellä.
- Lelujen osalta kuluttajien olisi tarkistettava, että ikämerkintä on lapselle sopiva, ja kiinnitettävä erityistä huomiota leluihin, jotka on selvästi tarkoitettu alle 36 kuukauden ikäisille lapsille, vaikka niissä olisikin ikävaroitusta, joka osoittaa muuta.
- Tuotteiden turvallinen käyttö edellyttää, että kuluttajat lukevat ohjeet huolellisesti. Aikuisten on noudatettava keskeisiä ohjeita ja hävitettävä pakkaus turvallisesti. Heidän pitäisi säilyttää etiketti.

Safety Gate -portaalin seuraaminen. Safety Gate -portaalia olisi seurattava säännöllisesti, sillä se sisältää olennaisia tietoja takaisinvedetyistä ja kielletyistä tuotteista. Kaikista havaituista turvallisuusongelmista on aina ilmoitettava toimivaltaiselle markkinavalvontaviranomaiselle.

Eurooppalaisille ja kansallisille viranomaisille

Seuraa verkossa myytäviä leluja.

- Suuri osa tässä toimessa testatuista tuotteista ei täyttänyt vaatimuksia, joten markkinavalvontaa on jatkettava sekä EU:n että EU:n ulkopuolisten markkinapaikkojen ja verkkokauppojen osalta. Riippumatta siitä, ovatko vaatimustenvastaisuudet luonteeltaan hallinnollisia (esimerkiksi osoitteen puuttuminen) vai vakavia turvallisuuskysymyksiä, on tärkeää, että markkinavalvontaviranomaiset ottavat yhteyttä markkinapaikkoihin, ilmoittavat ongelmista ja pyytävät niitä poistamaan tuotteet tai korjaamaan merkinnät.
- Euroopan komission ja markkinavalvontaviranomaisten on jatkettava yhteistyötä verkkomarkkinapaikkojen kanssa, jotta tuoteturvallisuussitoumuksen tarjoamat mahdollisuudet voidaan hyödyntää täysimääräisesti. Markkinavalvontaviranomaiset voivat harkita sekä tuoteturvallisuussitoumuksen allekirjoittaneiden että muiden markkinapaikkojen tutkimista. Markkinavalvontaviranomaisia on kannustettava käyttämään Euroopan komission hakurobottityökalua sen seuraamiseksi, myydäänkö verkkokaupoissa tai verkkomarkkinapaikoilla edelleen tuotteita, joista on annettu Safety Gate -ilmoitus tai joiden myynti on kielletty Euroopan sisämarkkinoilla.

Markkinavalvontaviranomaisten ja tullien välinen yhteistyö. Markkinavalvontaviranomaisten on tehtävä tiivistä yhteistyötä tullin kanssa, jotta voidaan estää vaarallisten tuotteiden pääsy EU:hun.

Taloudellisille toimijoille

Tunne sovellettavan lainsäädännön mukaiset velvollisuutesi.

Tunne kaikki sovellettavat lakisääteiset vaatimukset. Ennen lelujen markkinoille saattamista on varmistettava, että ne on suunniteltu ja valmistettu leluturvallisuudirektiivin (2009/48/EY) ja asianmukaisen leluturvallisuusstandardin (EN 71) mukaisesti. Leluissa on oltava asianmukainen CE-merkintä (tämä osoittaa, että turvallisuustarkastukset, esimerkiksi vaarallisten kemikaalien pitoisuuksien osalta, on tehty). Todisteeksi voidaan pyytää vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Tuoteturvallisuuksitoumuksen allekirjoittaneiden markkinapaikkojen olisi pyrittävä kaikin keinoin tunnistamaan muut samankaltaiset tuotteet kuin ne, joista on annettu Safety Gate -ilmoitus, jotta vältetään saman vaarallisen tuotteen päätyminen uudelleen myyntiin muualla.

Merkinnät ja pakkaukset. Pakkausmerkinnät ovat tärkeitä, ja ne olisi esitettävä selkeästi verkkosivustoilla, joilla tuotteita myydään.

- Kaikki lelut tulisi merkitä tyyppi-, erä-, sarja- tai mallinumerolla tai muilla merkinnöillä, joiden avulla ne voidaan tunnistaa.
- Asetuksen (EU) 2019/1020¹³ vaatimusten mukaisesti jokaisen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvan, EU:hun tuotavan tuotteen mukana on oltava siitä EU:ssa vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot.
- Merkintöjen ja varoitusten on oltava kyseistä lelua koskevia, ja ne on myös käännettävä sen maan kansallisille kielille, jossa tuotetta myydään.
- Ikävaroitusten on oltava oikein. Selvästi alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettujen lelujen on täytettävä kyseisen tuoteryhmän vaatimukset, eikä niissä saa olla ikävaroitusta, joka osoittaa, että lelua ei ole tarkoitettu nuoremmille lapsille.
- Lelupakkausten on täytettävä tiukat leluturvallisuusvaatimukset.
- Muovileluihin, kuten vesileluihin, ammusleluihin ja leikkikukkeihin, liittyy erityisiä vaaroja, ja niissä on oltava erityisvaroituksia.

Tunne riskit, joita liittyy siihen, että tuotteita saatetaan markkinoille harhaanjohtavasti leluina.

Tuotteita, jotka eivät ole leluja, ei pitäisi markkinoida ja suunnitella siten, että vanhemmat ja lapset todennäköisesti sekoittaisivat ne leluun. Esimerkiksi kelluvat tuolit eivät ole leluja, eikä niillä saa olla sellaista leikkiarvoa, joka voisi hämmentää kuluttajia tai saada vanhemmat antamaan lastensa käyttää tuolia ilman valvontaa. Ne olisi suunniteltava ja valmistettava tuoteturvallisuuksidirektiivin opetuslaitteita koskevien vaatimusten ja standardin EN 13138 mukaisesti. Nämä tuotteet eivät vaadi CE-merkintää.

Varmista markkinapaikkojen ja kolmansien osapuolten myyjien välinen yhteistyö.

Verkkomarkkinapaikkojen ja myyjien olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä erityisesti takaisinvetomenettelyjen yhteydessä. Kuluttajille olisi tiedotettava eri kanavia käyttäen markkinoilta poistetuista tuotteista tai tiettyihin tuotteisiin liittyvistä turvallisuuskysymyksistä.

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:32019R1020>

1. Mikä on CASP?

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) mahdollistaa sen, että EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja parantaa sisämarkkinoille saatettujen tuotteiden turvallisuutta.

Tuotekohtaisissa toimissa testataan erityyppisiä tuotteita, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajille. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsevat ja keräävät tuotteet, ja ne tutkitaan yhteisesti sovitun testaussuunnitelman mukaisesti.

Horisontaaliset toimet tarjoavat markkinavalvontaviranomaisille foorumin ajatusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon. Niissä kehitetään teknisen asiantuntijan johdolla yhteisiä lähestymistapoja, menettelyjä ja käytännön välineitä markkinavalvontaa varten.

Hybriditoimilla helpotetaan horisontaalisia keskusteluja ja toteutetaan testauskampanjoita. Tuloksia käytetään yhteisten lähestymistapojen ja menetelmien kehittämiseen.

CASP 2021 sisältää viisi tuotekohtaista toimea, kolme horisontaalista toimea ja yhden hybriditoimen. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsivat toimet oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa.

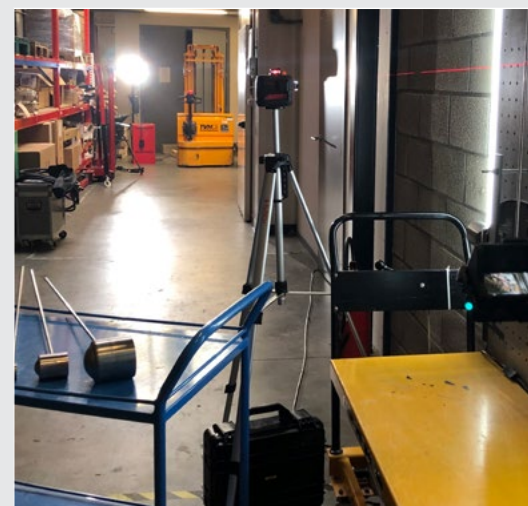
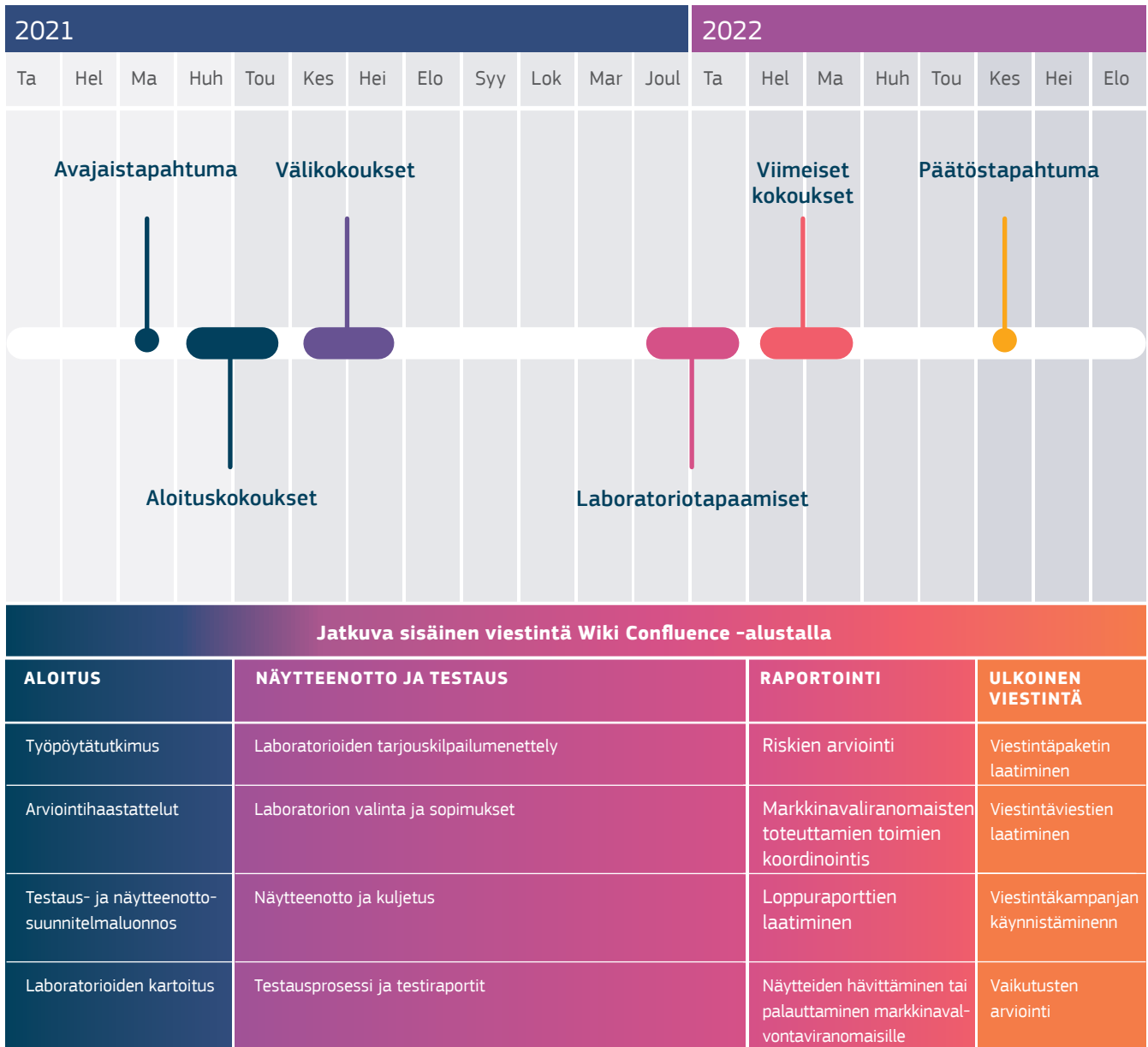
Tuotekohtaiset toimet (PSA)

Roolit ja vastualueet

2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma

3. Tuotekohtaisten toimien välineet ja prosessit

EUROOPAN KOMISSIO

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2022

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla,
https://europa.eu/european-union/index_fi

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Luxembourg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51713-9 doi:10.2838/35366 DS-09-22-155-FI-N